

PROGRAMACIÓN DOCENTE
PRESENZA EUROPEA NO MUNDO

curso 2019-20

ESQUEMA XERAL

- i. Datos descritivos da materia
- ii. Contexto da materia
- iii. Obxectivos xerais
- iv. Adquisición de destrezas e habilidades
- v. Volume de traballo
- vi. Distribución de contidos: teóricos e prácticos
- vii. Metodoloxía docente
- viii. Avaliación da aprendizaxe
- ix. Observacións

I.- DATOS DESCRIPTIVOS DA MATERIA.

Nome da materia	PRESENZA EUROPEA NO MUNDO
Código	181 010 626 0
Curso	3º
Créditos Totais	3
Horas totais de traballo da/o estudante	30
Cuadrimestre (especificar 1º/2º)	1º
Lingua na que impartirá a materia (galego/castelán)	Galego

I.1. Profesora/Profesor:

Profesor/a	Créditos (especificar A, P ou V)	Horario titorías	Lugar de Impartición	Lingua
Xosé Ramón Campos Álvarez xrcampos@uvigo.es	A	Mércores: 16.30 h. a 17.30 h.	Pavillón 1, Andar 1º, Despacho 5	Galego

A = aula P = laboratorio V = viaxe de estudos

I. 2. Coñecementos previos aconsellados para cursar a materia, se procede:

Teóricos:

Prácticos:

Observacións:

II.- ENCADRAMENTO DA MATERIA NO CICLO INTENSIVO

- Impártese no 3º Curso, 1º Cuadrimestre

III.- OBXECTIVOS XERAIS

- Ofrecer aos alumnos/as unha visión da realidade histórica da Presenza Europea no continente americano nos séculos XV a XX, facendo especial fincapé nos diferentes procesos colonizadores e na posterior Presenza Galega en América a través da emigración.
- Coñecer e comprender os cambios que se producen en América despois da chegada dos europeos

IV.- ADQUISICIÓN DE DESTREZAS E HABILIDADES

Esperase dos alumnos que:

- Adquiran un coñecemento teórico dos contidos da asignatura e as habilidades necesarias para poder utilizar as distintas fontes para o estudo da “Presenza Europea no Mundo”
- Sexan capaces, a través da lectura axeitada, de dominar o vocabulario, realizar sínteses, redactar temas concretos e traballar de xeito individual e en grupo.
- Desenvolvan unha conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado

V.- VOLUME DE TRABALLO

Técnica	Horas presenciais aula	Horas presenciais fora da aula	Factor de traballo do alumno	Horas de traballo persoal do alumno	Horas totais do alumno	Créditos
Clase maxistral	14					
Prácticas	14					
Viaxe de estudos	0					
Probas de avaliación	2					
Total	30					

VI.- DISTRIBUCIÓN DE CONTIDOS

Programa teórico

Tema	Contidos	Duración
1	AS ORIXES DA EXPANSIÓN EUROPEA POLO ATLÁNTICO. AS VIAXES	

	VIKINGAS.	
2	DESCUBRIMIENTO, CONQUISTA E COLONIZACIÓN DE AMÉRICA.	
3	PRESENZA GALEGA EN AMÉRICA NA ÉPOCA COLONIAL: Ss. XVI - XVIII.	
4	A PRESENZA MASIVA DE GALEGOS EN AMÉRICA: 1880 - 1930.	
5	CRISES E EXILIO GALEGO EN AMÉRICA: 1930 - 1945. O REPUNTE DA EMIGRACIÓN GALEGA A AMÉRICA: 1946 - 1960.	

Programa práctico (se o houbera)

Tema	Actividades a desenvolver	Duración
1	Lecturas e análise de documentos	
2	Visionado de imaxes, documentais e películas	

Viaxes de estudo (se as houbera)

Tema	Actividades a desenvolver	Duración
1		

Bibliografía básica

BARDET, J. e DUPAQUIER, J. (2001): *Historia de las poblaciones de Europa*. 3 Vol. Ed.Síntesis, Madrid.

COLÓN, Cristóbal (1991): *Diario de abordo*. Madrid, Historia 16.

ELLIOTT, John (2009): *España, Europa y el mundo de ultramar (1500-1800)*, Madrid, Taurus.

GANDARA, Ana (1989): *La carreta*. Buenos Aires, Impresora Argentina.

NARANJO OROVIO, Consuelo (2010): *Las migraciones de España a Iberoamérica*. Madrid, CSIC.

OSPINA, William (2009): *El país de la canela*. Madrid.

PORTELA, Elías (Trad.) (2010): *Saga dos Goenlandeses. Saga de Erik o Roxo*. Cangas do Morrazo, Ed. Rinoceronte.

SIXIREI PAREDES, C. (2009): *Historia de América*. T. I, Ir Indo.

VARELA, Consuelo (2006): *La caída de Cristóbal Colón*. El juicio de Bobadilla. Madrid, Marcial Pons.

VILLARES, Ramón (1996): *Historia da emigración galega a América*. Santiago de Compostela, Xunta de Galicia.

Bibliografía complementaria

ARCINIEGAS, Germán (1993): *Biografía del Caribe*. Ed. Porrúa, México.

BETHELL, L. (ed.) (1990): *Historia de América Latina*, Crítica.

CHAUNU, Pierre (1972): *La expansión europea (Siglos XIII-XV)*. Ed. Lábor, Barcelona.

FIELDHOUSE, David (1984): *Los imperios coloniales desde el S. XVIII*. Ed. Siglo XXI, Madrid.

FUENTES GOMEZ DE SALAZAR, Eduardo de (1992): *Estrategias de la implantación española en América*. Ed. Mapfre, Madrid.

JONES, Gwyn (1965): *El primer descubrimiento de América. Establecimiento de los vikingos en Islandia, Groenlandia y América*. Ed. de Occidente, Barcelona.

MAC FARLANE, Anthony (1992): *El Reino Unido y América: la época colonial*. Madrid, Mapfre.

MEYER, Jean (1992): *Francia y América: del siglo XVI al siglo XX*. Madrid, Mapfre.

RIVET, Paul (1974): *Los orígenes del hombre americano*. México. Fondo de Cultura Económica.

SERRÁO, Joel e OLIVEIRA MARQUE S, A. H. (Dir) (1991): *Nova Historia da Expansao Portuguesa*. 11 Vol., Ed.Estampa, Lisboa.

VII.- METODOLOXÍA DOCENTE

Clases: A docencia realizarase mediante sesións dunha hora nas que se explicarán os contidos do temario con apoio de documentos, presentacións en power point, mapas, gráficos e outro tipo de textos. Nestas clases preténdese que o alumno adquira uns coñecementos básicos, para que teña a posibilidade de amplialos con información complementaria.

Prácticas (se procede): Lecturas e análise de documentos, visionado de imaxes, documentais e películas. Realización dun traballo escrito (relacionado con algún dos contidos do temario). Elaboración e presentación, oral e escrita, de traballos monográficos, individuais. Supervisarase o desenvolvemento dos mesmos, indicando a bibliografía a consultar e a estrutura da memoria. Aclaración de dúbidas sobre calquera aspecto da materia.

Viaxes de estudo (se procede)

VIII.- AVALIACIÓN DA APRENDIZAXE

- ASISTENZA ÁS CLASES: 30 %
- PARTICIPACIÓN NAS CLASES: 20 %
- AVALIACIÓN CONTINUA: 20 %
- TRABALLO INDIVIDUAL: 30%

IX.- OBSERVACIÓN